

ФАРМАКОГНОСТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ НАДЗЕМНОЇ ТА ПІДЗЕМНОЇ ЧАСТИН СУНИЦІ ЛІСОВОЇ

Гнілокозова О.В., Скребцова К.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Пошук нових ефективних лікарських засобів з низькою токсичністю є актуальною задачею фармацевтичної науки. Лікарська рослинна сировина залишається невичерпним джерелом для створення нових лікарських засобів, тому актуальним є систематичне фармакогностичне вивчення рослин, що здавна культивуються. В цьому аспекті нашу увагу привернула рослина родини Розових (*Rosaceae*), а саме суниця лісова (*Fragaria vesca*). Рід суниці налічує близько 100 видів [1]. **Суниця лісова** – прародителька всіх садових сортів, і хоча її плоди виглядають більш скромно порівняно з, наприклад, суницею садовою, яку також називають «полуницею», але за ароматом та корисними властивостями їй немає рівних. Це багаторічна трав'яниста рослина з розгалуженим кореневищем, що утворює розетку довгочерешкових, трійчастих прикореневих листків і надземні повзучі пагони-вуса, що вкорінюються у вузлах і дають розетки нових рослин. Несправжні плоди всіх видів роду – фраги, соковиті, солодкі. Цілющі властивості, притаманні лісовій суниці, були добре відомі в Древній Греції [1]. Плоди, листя та підземні органи широко використовують в народній медицині. Плоди сприяють нормалізації травлення, збудженню апетиту, стимуляції функції кровотворення, виведенню шлаків з організму. Підземні органи і листя суниці мають протизапальну, сечогінну та жовчогінну властивості, зупиняють внутрішні кровотечі. Листя суниці зменшують потовиділення, мають знеболювальні властивості та сприяють регенерації тканин [2].

Матеріали і методи. Для проведення попереднього фармакогностичного дослідження надземну частину *Fragaria vesca* заготовляли в період цвітіння, травень-липень 2019 р., плоди – червень-серпень 2019 р., підземну частину заготовляли в період відмирання надземної частини, жовтень-листопад 2019 р.

Результати та їх обговорення. Було проведено системне дослідження серій листя та кореневищ суниці лісової. Надземна частина містить вуглеводи, кислоту аскорбінову, органічні кислоти, ефірну олію, флавоноїди, дубильні речовини, алкалоїди. Підземні органи містять: пектинові речовини, каротиноїди, кобальт, ферум, фосфор, ефірну олію та фенольні сполуки (9,4%). Проведено вивчення динаміки накопичення флавоноїдів в надземній частині в залежності від фази вегетації рослини. На підставі цього встановлено оптимальні строки заготівлі надземної частини суниці лісової. Отримані дані будуть використані при подальшому вивченні суниці лісової (*Fragaria vesca*) як перспективного джерела сировини для створення лікарських препаратів на її основі.

Список літератури:

1. Гель І. М., Рожко І. С. Суниця: біологія, сорти, технології вирощування та переробки. Львів : Український бестселер, 2011. 110 с.
2. Ушанова В.М., Воронин В.М., Репях С.М. Исследование влияния компонентов лекарственного растительного сырья на состав получаемых экстрактов. *Химия растит. сырья*. 2001. № 3. С. 105.